

Sofia znakuje

Když se Michaela Tilton narodila první dceři Sofia, začala se zajímat o to, co se říká výchovy a vývoje dětí. Narazila na znakování a batolata, díky nimž dočasně slovní zásoba roste, do 20. měsíce umílla kolem osmdesáti znaků a mnoho slov. Na obrázcích Sofia ukazuje některé ze znaků.

Díky znakování se matka tří dětí vyhnula mnoha scénám, kdy vstěkl dítě křičí a kope kolem sebe jen proto, že někdo nechápe, po čem touží. Což ale není jediná výhoda. Jakmile s batolátem začnete komunikovat pomocí znaků, dojde vám, jak je chytré. My dospělí totiž máme tendenci malé děti podceňovat a nedomyšlně, co všechno dokážou vstřebat, čeho si všimly, čemu rozumí a že jsou limitovány pouze tím, že nám nemohou všechno sdělit. „Pokud dáte dítěti k dispozici systém znakování, nejednou zjistíte, že registruje mnohem víc, než byste na první pohled řekli,“ potvrzuje Terezie Vavilová Šustrová.

Michaela Tilton přidává konkrétní příklad z praxe. Jedna maminka jí kdysi vyprávěla, jak přebalovala svoje několikaměsíční miminko v kočárku a v předání se mezi nimi oklepal pes, jenž na krku zavěnil psí známky. Dítě v tu chvíli začalo znakovat psa - poznalo ho čísel podle sluchu a dokázalo si zvuk známek spjít se zvířetem. „Když tohle seznáte, těžko si dokážete představit, že miminko, které ještě nemluví, si v hlavě srovná, že cinkot známek rovná se pes,“ upozorňuje Michaela Tilton.

Znakující batolata tak získávají obrovský náskok do života, rodiče, kteří jsou si vědomi chytrosti svého dítěte, ho náležitě rozvíjejí. Dochází jim, že to není jen miminko, kterému stačí, když ho přebalíte, nakrmíte a občas dáte do ruky chrástítko - a to jim pomáhá posunout ho dál.

Jste, můžete namítnout, že znakování je krátkodobá záležitost. Že vynaložíte spoustu energie na učení metody, kterou vaše dítě bude používat sotva pár měsíců, než začne mluvit a na znaky zapomeně. Jenže právě tento malý náskok představuje obrovský náskok do budoucna.

Výzkumy ukazují, že znakovající děti byly po jednom roce ve verbální komunikaci napřed o tři měsíce, ve třech letech už mluvily jako čtyřleté. Když jim pak v sedmi a osmi letech otestovali IQ, měly o dvacet bodů vyšší inteligenci,“ upozorňuje Michaela Tilton.

NAŠTVANÉ BATOLE

Že je komunikace mezi rodičem a dítětem nesmírně důležitá, potvrzuje psychologka Lenka Čadová. „Batole se cítí milováno a podporováno, když s ním jeho máma komunikuje a snaží se ho pochopit, než když ho tvrdě usadí. Neví zase, protože nechápe, co dítě chce? Emocní respektuár batolata není velký a ono nemá příliš možnosti, jak se vyjádřit jinak než tím, že křičí a kveří. Jenže rodiče pak často reagují až na křik, na nepřijemné emoce a neuvědomují si, že dítě jen ovesi, jak jim něco sdělit,“ říká psychologka.

Někdy se ve své práci konkrétně se znakováním miminek se setkává, inčila jí přijde zajímavá. Vychází totiž z toho, co se ona sama dočetla před lety při výchově svých dětí - už tehdy vědecké časopisy zřehabovaly, že s dítětem ranějši věku by se mělo co nejvíce komunikovat.

„Říká se, že matka by měla jasně vyslovovat, mluvit zřetelně, ukazovat přitom na obrázky, říkat si s dětmi říkanky, používat lepeřela. Snažila jsem se to dodržovat a pravdou je, že moje děti brzy mluvily a mluvily velmi rychle ve větách. Začaly i brzy číst, a když zpětně na video vidím, jak komunikovaly ve dvou letech, předěly mnohé dnešní šestileté děti. Hodně čtou, dokážou se dobře emočně vyjádřit, popsat svoje pocity,“ popisuje Lenka Čadová svoje zkušenosti.

CHVILKY BEZMOCI

Pokud se rozhodnete se znakováním začít, můžete kdykoliv, dokud dítě nemluví tak, abyste si rozuměli, a usnadní vám to vzájemnou domluvu. Starší dítě se bude pravděpodobně učít rychleji, u mladšího je zase výhoda, že spolu budete „mluvit“ před jeho prvními větami, jen se musíte obrnit trpělivostí.

Děti obvykle začínají znakovat v období mezi devátým a dvanáctým měsícem, proto se doporučuje začít kolem sedmého měsíce. Jenže, jak už bylo řečeno - jsou to individuální, a tak se připravte na variantu, že na dítě budete čtyři měsíce znakovat bez jediného znaku, jako se to stalo například Simoně, která učení své dcery Natálie popsal na webu www.znakovanimiminkycz.cz. „Začala jsem, když bylo Natálie čerstvých osm měsíců. Prvními náhledy zchladlo, když mi po několika týdnech dcera absolutně nereagovala. Pochvilně jsem ukázovala znaky jít, ps, knížka - tedy věci, které jsme denně používaly. Ne! Celé tři měsíce nic!“ vypráví Simona.

Den D nakonec přece jen přišel. Natálie si namočila ruku do misky s vodou, což jí zaujalo. „Chytila jsem se šance a narychlo vymyslela znak vody. A ona ten večer znak zapakovala!“ Za pár dní už Natálie uměla strom a světlo a přibývaly další znaky, které nadšeně opakuvala po své mami.

Lektorky říkají, že znakovat se dítě nebo puzdějí naučit každé dítě a nejdůležitější je výbavu znakovacího rodiče je důležitá. Momentů, kdy budete mít pocit, že to nikam nevede, začnete spousta. Proto je dobré obklopit se správnými dušemi, které vám dodají motivaci, až ta vaše dojde a světlá pocit, že vaše batole je extrémně odhodlané věci jakémukoliv učení, znakování si neovozí a v budoucnu se nejspíš nesažít ani mluvit.

„Rodičům především doporučuji nezačínat s neupínými znalostmi. Maminky mívají tendence učit, na internetu si přečtu dva odstavce, jak se znakuje. Vyberou si tři čtyři znaky, ukáží ho s dítětem párkrát a pak čekou. Mý jsou znakování a ono to nefunguje,“ říká Michaela Tilton.

Nemí přitom zastánky toho, aby rodiče utráčeli síle za různé semináře. Stačí vybrat jeden kvalitní, zhruba dvouhodinový. A když ho ve svém okolí nemajete, můžete si požít vlastní knihu a nastudovat všechno doma. Dobrou literaturu poznáte podle toho, že jí napsali autoři a dlouholetou zkušeností.